

РОЛЬ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ З БІООРГАНІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ У ФОРМУВАННІ ОСНОВ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

Геруш, Н.П. Григор'єва, І.Ф. Мецишен, І.М. Яремій, Н.В. Давидова, М.В. Дікал, К.Г. Тацук
Буковинський державний медичний університет

Вступ. Зростання обсягів медичної інформації, складні процеси розуміння і тлумачення нових даних, явищ у швидко змінювальних ситуаціях стало причиною реформування системи вищої медичної освіти [1].

Важливою характеристикою професійного мислення є вміння співвідносити одержані знання з особистим досвідом і адекватно застосовувати їх у практичній діяльності [2]. На ринку праці перебувають не самі знання, а здатність фахівця на основі знань, умінь і навичок виконувати певні функціональні обов'язки.

Формування клінічного мислення – це органічна частина становлення особистості майбутнього лікаря. Лікар розпочинається з розуміння свого професійного обов'язку, чуйності, співчуття, елементарної порядності. Клінічне мислення формується в процесі самостійних спроб, намагання студента вирішувати клінічну задачу в реальних умовах. Тому важливим є формування основ клінічного мислення вже з перших років навчання в медичних закладах освіти.

Основна частина. На кафедрі біоорганічної і біологічної хімії та клінічної біохімії закладаються основи клінічного мислення у студентів різних спеціальностей при вивченні біоорганічної і біологічної хімії шляхом проведення експериментальних робіт і застосування знань під час проведення лабораторно-практичних робіт.

На кожному практичному занятті передбачено виконання лабораторного практикуму або розв'язання клінічних ситуаційних задач. У робочу програму включені класичні біохімічні методи, які використовуються у сучасній клінічній діагностиці – визначення в сироватці крові вмісту загального білка, креатиніну, холестерину, білірубину та його фракцій; активності маркерних ферментів – амінотрансфераз, альфа-амілази, лактатдегідрогенази, лужної фосфатази тощо.

Виконанню лабораторної роботи передують розгляд принципу методу, правил техніки безпеки виконання даної роботи і, особливо, клініко-діагностичне значення даного показника. Студенти знайомляться з питаннями клінічної та хімічної інтерференції досліджуваного показника, що є важливим у їх майбутній лікарській діяльності.

Виконання лабораторної роботи передбачає розрахунок вмісту досліджуваного показника або активності ферменту в біологічних рідинах, що є важливим для формування основ наукової діяльності, ведення протоколу наукового експерименту.

Із зацікавленістю студенти виконують такі практичні роботи, як «клінічний аналіз шлункового соку» та «клінічний аналіз сечі», які спрямовані на виявлення патологічних компонентів у даних біологічних рідинах, після виконання яких студенти мають поставити ймовірний діагноз.

Важливе значення для ознайомлення студентів із сучасними клінічними методами дослідження є детальний розгляд під час практичних занять принципу методу та застосування в медицині для діагностики спадкових ензимопатій таких методів дослідження, як ланцюгова полімеразна реакція,

Western blot аналіз тощо. Акцентується увага на появу нових методів дослідження, напрям визначення вмісту С-пептиду у хворих на цукровий діабет.

Знайомство студентів з сучасними біохімічними методами, які використовуються в клінічній практиці, мобілізує їх на більш активну самопідготовку.

Висновок. Виконання і трактування найбільш типових лабораторних досліджень при вивченні біоорганічної і біологічної хімії сприяє формуванню у студентів творчого підходу, основ клінічного мислення, свідомих мотивацій до вивчення навчального матеріалу та інтересу до навчальної дисципліни.

Література

1. Шушляпін О.І. Миссія лідера в системі командообрання в організації и управленні здоров'ям / О. І. Шушляпін // Делова жизнь. – 2004. - № 4(192). – С.22-24.
2. Шушляпін О.І. Безперервність освіти, виховання і наставництва випускника ВНЗ в контексті компетентності / О. І. Шушляпін // Нові технології навчання : Науковий збірник. – Київ : Науково-методичний центр вищої освіти, 2006. – Вип. 42. - С.19 – 27.